

Grant National Geographic Society na badania archeogenetyczne w Ghazali (Sudan)

W ramach projektu Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej, Uniwersytetu Warszawskiego (CAŚ UW) w Ghazali w Sudanie, kierowanego przez dr. Artura Obłuskiego z CAŚ UW, antropolog dr Robert Stark otrzymał prestiżowy Explorer's Grant od National Geographic Society. Będzie go realizował we współpracy z CAŚ UW, Laboratorium Davida Reicha z Uniwersytetu Harvarda oraz Narodową Korporacją Starożytności i Muzeów Sudanu.

Wykopaliska na cmentarzysku w Ghazali
(Fot. CAŚ UW / A. Obłuski)

Projekt (NGS-67810R-20) nosi tytuł: „The People of Ghazali: Tracing the Human Experience in a Nubian Desert Monastic Community (680–1275 CE) / Ludność Ghazali: na tropie doświadczeń pustynnej nubijskiej społeczności klasztornej (680–1275 n.e.)”. W Ghazali znajduje się kompleks monastyczny oraz pozostałości osady ze śladami działalności rzemieślniczej i rolniczej, m.in. metalurgii i produkcji oliwy. Zidentyfikowano tam także cztery cmentarzyska.

Dr Stark zbada różnorodność genetyczną w średniowiecznym klasztorze na podstawie próbek antycznego DNA pobranego od pochowanych tam osobników w celu wykrycia ich potencjalnego pokrewieństwa i określenia pochodzenia biologicznego mieszkańców Ghazali. Takie badania dostarczą szczegółowych informacji na temat historii ludności w samym Ghazali i przyczynią się do poszerzenia wiedzy o różnorodności genetycznej na kontynencie afrykańskim.

Jak mówi dr Stark, z pochodzeniem osób mieszkających w Ghazali wiąże się wiele pytań. – *Biorąc pod uwagę położenie klasztoru na pustyni Bayuda i potencjalne wpływy ze strony monastycyzmu egipskiego i z innych regionów, od dawna twierdzono, że mieszkańcy klasztoru w Ghazali mogli wywodzić się zarówno z lokalnych, jak i bardziej oddalonych populacji. Chociaż tło genetyczne nie świadczy bezpośrednio o mobilności, zbadanie cech genetycznych osób pochowanych w Ghazali pomoże rzucić światło na różnorodność genetyczną w regionie, zapewniając wgląd w interakcje ludności w średniowiecznym Sudanie* – wyjaśnia antropolog.

Oprócz badań genetycznych, drugim elementem projektu będą wydarzenia otwarte w Chartumie, w formie spotkań i warsztatów dla studentów i innych zainteresowanych osób. Badacze zaprezentują w ich ramach metody wykorzystywane w celu udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące cech biologicznych i pochodzenia osób zamieszkałych w Ghazali.

Dotychczasowe badania CAŚ UW w Ghazali koncentrowały się nie tylko na wykopaliskach na terenie kompleksu klasztorowego, ale także na projekcie przygotowania go do zwiedzania, zarówno dla turystów odwiedzających ruiny na miejscu, jak i zwiedzających on-line, poprzez stworzenie wirtualnej wycieczki <http://nubianmonasteries.uw.edu.pl/virtual-tour/>

Projekty były finansowane w ramach Qatar-Sudan Archaeological Project i grantu Narodowego Centrum Nauki (Sonata 7: 2014/13/D/HS3/03829).

Dr Robert Stark
(Fot. J. Collins)

Badania na cmentarzysku w Ghazali
(Fot. CAŚ UW / J. Ciesielska)

Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej Uniwersytetu Warszawskiego – pod jego auspicjami od ponad 50 lat prowadzone są polskie badania wykopaliskowe i prace konserwatorskie w krajach basenu Morza Śródziemnego, Afryki i Bliskiego Wschodu. Aktualnie Centrum prowadzi ok. 25 projektów na stanowiskach datowanych od czasów prehistorycznych, poprzez wszystkie okresy historyczne aż po późny antyk i okres muzułmański w Egipcie, Sudanie, Etiopii, Tunezji, Libanie, Jordanii, na Cyprze, w Kuwejcie, Omanie i Armenii. Centrum prowadzi też Stację Badawczą w Kairze i Polski Ośrodek Archeologiczny w Chartumie.

Czytaj więcej: www.pcma.uw.edu.pl ; www.facebook.com/pcma.uw/

Kontakt: Agnieszka Szymczak agnieszka.szymczak@uw.edu.pl, Tel. kom. 502 14 00 36